

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2020/741**(2020. gada 25. maijs)****par ūdens atkalizmantošanas minimālajām prasībām****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Savienības ūdens resursi tiek aizvien vairāk noslogoti, un tas noved pie ūdens trūkuma un ūdens kvalitātes pasliktināšanās. Pilsētu attīstības un lauksaimniecības dēļ situācija ar saldūdens pieejamību kļūst aizvien spiedīgāka, un problēmu būtiski saasina jo īpaši klimata pārmaiņas, neprognozējami laikapstākļi un sausums.
- (2) Savienības spējas reaģēt uz augošo ūdens resursu noslodzi varētu uzlabot attīrītu notekūdeņu plašāka atkalizmantošana, kas ierobežotu ieguvu no virszemes ūdensobjektiem un pazemes ūdensobjektiem, mazinātu attīrītu notekūdeņu novadīšanas ūdenstilpēs ietekmi un veicinātu ūdens taupīšanu, daudzveidīgi izmantojot komunālos notekūdeņus, un vienlaikus nodrošinātu augstu vides aizsardzības līmeni. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2000/60/EK ⁽⁴⁾ minēts, ka ūdens atkalizmantošana – apvienojumā ar ūdeni lietderīgi izmantojošu tehnoloģiju izmantošanas veicināšanu rūpniecībā un ūdeni taupošu apūdeņošanas sistēmu izmantošanu – ir viens no papildpasākumiem, ko dalībvalstis var izvēlēties īstenot, lai sasniegtu minētās direktīvas mērķus, proti, panākt virszemes ūdensobjektu un pazemes ūdensobjektu ūdeņu labu kvalitatīvo un kvantitatīvo stāvokli. Padomes Direktīva 91/271/EEK ⁽⁵⁾ paredz, ka attīrītus notekūdeņus vajadzīgs atkalizmantot, kad vien tas iespējams.
- (3) Komisijas 2012. gada 14. novembra paziņojumā “Eiropas ūdens resursu aizsardzības konceptuālais plāns” norādīts uz nepieciešamību izveidot instrumentu ūdens atkalizmantošanas standartu regulēšanai Savienības līmenī, lai novērstu šķēršļus tam, ka tiek plaši izmantota šāda alternatīva ūdensapgādes iespēja, proti, tāda, kura var palīdzēt mazināt ūdens trūkumu un apgādes sistēmu ievainojamību.
- (4) Komisijas 2007. gada 18. jūlija paziņojumā “Meklējot risinājumu sausuma un ūdens trūkuma problēmai Eiropas Savienībā” izklāstīts, kāda ir to pasākumu hierarhiskā kārtība, ko dalībvalstis varētu apsvērt, lai pārvarētu ūdens trūkumu un sausumu. Tajā minēts, ka reģionos, kuros ir ieviesti visi preventīvie pasākumi atbilstoši ūdens hierarhijai, bet pieprasījums joprojām pārsniedz pieejamo apjomu, papildu ūdensapgādes infrastruktūru dažos gadījumos, pienācīgi ņemot vērā rentabilitātes aspektu, var uzskatīt par alternatīvu pieeju liela sausuma ietekmes mazināšanai.

⁽¹⁾ OV C 110, 22.3.2019., 94. lpp.

⁽²⁾ OV C 86, 7.3.2019., 353. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2019. gada 12. februāra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2020. gada 7. aprīļa nostāja pirmajā lasījumā (OV C 147, 4.5.2020., 1. lpp.). Eiropas Parlamenta 2020. gada 13. maija nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Padomes Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (OV L 135, 30.5.1991., 40. lpp.).

- (5) Eiropas Parlaments 2008. gada 9. oktobra rezolūcijā par risinājumu meklēšanu sausuma un ūdens trūkuma problēmai Eiropas Savienībā ⁽⁶⁾ atgādina, ka ūdens resursu apsaimniekošanā priekšroka būtu dodama uz pieprasījumu orientētai pieejai, bet uzskata, ka Savienībai ūdens resursu apsaimniekošanā būtu jāīsteno holistiska pieeja, apvienojot pieprasījuma pārvaldības pasākumus, pasākumus, kuru mērķis ir optimizēt pašreizējos resursus ūdens ciklā, kā arī pasākumus jaunu resursu radīšanai, un ka šādā pieejā būtu jāintegrē vides, sociālie un ekonomiskie apsvērumi.
- (6) Komisija 2015. gada 2. decembra paziņojumā "Noslēgt aprites loku – ES rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku" apņēmas veikt virkni pasākumu, ar ko veicinātu attīrītu notekūdeņu atkalizmantošanu, tostarp sagatavot leģislatīvā akta priekšlikumu par ūdens atkalizmantošanas minimālajām prasībām. Komisijai būtu jāatjaunina savs rīcības plāns un ūdens resursi jāsaģlabā kā prioritāra joma, kurā veikt intervenci.
- (7) Šīs regulas mērķis ir veicināt ūdens atkalizmantošanas ieviešanu vienmēr, kad tas ir piemēroti un izmaksu ziņā efektīvi, tādā veidā radot veicinošu satvaru tām dalībvalstīm, kuras vēlas vai kurām ir vajadzīgs pielietot ūdens atkalizmantošanu. Ūdens atkalizmantošana ir daudzsoļa iespēja daudzām dalībvalstīm, bet šobrīd tikai neliels skaits no tām praktizē ūdens atkalizmantošanu un ir pieņēmušas valsts tiesību aktus vai standartus šajā sakarā. Šai regulai vajadzētu būt pietiekami elastīgai, lai ļautu turpināt praktizēt ūdens atkalizmantošanu un tajā pašā laikā nodrošinātu, ka citām dalībvalstīm ir iespēja piemērot minētos noteikumus, kad tās nolems šo praksi ieviest vēlākā posmā. Jebkuram lēmumam nepraktizēt ūdens atkalizmantošanu vajadzētu būt pienācīgi pamatotam, balstoties uz kritērijiem, kuri noteikti šajā regulā, un tas būtu regulāri jāpārskata.
- (8) Ar Direktīvu 2000/60/EK dalībvalstīm nodrošina vajadzīgo elastību papildu pasākumu iekļaušanai pasākumu programmās, kuras tās pieņem, lai atbalstītu to centienus panākt ūdens kvalitātes mērķus, kas izklāstīti minētajā direktīvā. Papildu pasākumu neizsmelšais saraksts, kas ir iekļauts Direktīvas 2000/60/EK VI pielikuma B daļā, cita starpā aptver ūdens atkalizmantošanas pasākumus. Šajā sakarā un saskaņā ar to pasākumu hierarhiju, ko dalībvalstis varētu apsvērt, pārvaldot ūdens trūkumu un sausumu, un ar ko veicina virkni pasākumu, sākot ar ūdens taupīšanu līdz ūdens cenas noteikšanas politikai un alternatīviem risinājumiem, kā arī pienācīgi ņemot vērā rentabilitātes aspektu, ūdens atkalizmantošanas minimālās prasības, kuras nosaka ar šo regulu, būtu jāpiemēro vienmēr, kad lauksaimnieciskajai apūdeņošanai tiek atkalizmantoti attīrīti komunālie notekūdeņi no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām saskaņā ar Direktīvu 91/271/EEK.
- (9) Uzskata, ka pienācīgi attīrītu notekūdeņu – piemēram, no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām – atkalizmantošana vidi ietekmē mazāk nekā citas alternatīvās ūdensapgādes metodes, piemēram, ūdens resursu pārdale vai ūdens atsāļošana. Tomēr šāda veida ūdens atkalizmantošanu, kas varētu mazināt ūdens izšķērdēšanu un ļautu ietaupīt ūdeni, Savienībā praktizē tikai ierobežotā apjomā. Tas, šķiet, ir daļēji skaidrojams ar notekūdeņu atkalizmantošanas sistēmu būtiskajām izmaksām un to, ka nav vienotu Savienības vides un veselības standartu attiecībā uz ūdens atkalizmantošanu, un – īpaši attiecībā uz lauksaimniecības produktiem – potenciāliem veselības un vides riskiem un potenciāliem šķēršļiem šādu ar pārgūtu ūdeni apūdeņotu produktu brīvai apritei.
- (10) Nodrošināt veselības standartus attiecībā uz tādu lauksaimniecības produktu pārtikas higiēnu, kas apūdeņoti ar pārgūtu ūdeni, ir iespējams tikai tad, ja kvalitātes prasības pārgūtam ūdenim, kas paredzēts lauksaimnieciskai apūdeņošanai, dalībvalstu starpā būtiski neatšķiras. Prasību saskaņošana arī veicinātu iekšējā tirgus efektīvu darbību saistībā ar šādiem produktiem. Tāpēc ir lietderīgi ieviest minimālus saskaņotības līmeņus, proti, noteikt ūdens kvalitātes un monitoringa minimālās prasības. Minētajās minimālajās prasībās būtu jāietver pārgūtajam ūdenim noteikti minimālie parametri, kuru pamatā ir Komisijas Kopīgā pētniecības centra sagatavoti tehniskie ziņojumi un kuri atspoguļo starptautiskos standartus ūdens atkalizmantošanas jomā, un citas stingrākas vai papildu prasības, ko vajadzības gadījumā paredz kompetentās iestādes līdz ar jebkādiem attiecīgiem preventīviem pasākumiem.
- (11) Ūdens atkalizmantošana lauksaimnieciskajai apūdeņošanai var arī veicināt aprites ekonomiku, atgūstot barības vielas no pārgūtā ūdens un izmantojot tās uz kultūraugiem ar fertigācijas metodēm. Tādējādi ūdens atkalizmantošana varētu potenciāli samazināt vajadzību pēc papildu minerālmēsliem izmantošanas. Galalietotāji būtu jāinformē par pārgūtā ūdens barības vielu saturu.

⁽⁶⁾ OV C 9 E, 15.1.2010., 33. lpp.

- (12) Ūdens atkalizņemšana varētu veicināt barības vielu, ko satur attīrīti komunālie notekūdeņi, atgūšanu, un pārgūta ūdens izmantošana apūdeņošanai lauksaimniecībā vai mežsaimniecībā varētu būt veids, kā dabiskos bioģeokīmiskos ciklos atjaunot tādas barības vielas kā slāpeklis, fosfors un kālijs.
- (13) Starp iemesliem zemai ūdens atkalizņemšanai Savienībā cita starpā ir apzināti šādi – lielās investīcijas, kas vajadzīgas, lai modernizētu komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, un fakts, ka trūkst finansiālu stimulu, kas motivētu ūdens atkalizņemšanas praktizēšanu lauksaimniecībā. Vajadzētu būt iespējamam minētās problēmas risināt, sekmējot inovatīvas shēmas un ekonomiskus stimulus, kas motivētu pienācīgi ņemt vērā ūdens atkalizņemšanas izmaksas un sociālekonomiskos un vides ieguvumus.
- (14) Ūdens atkalizņemšanas minimālo prasību ievērošanai vajadzētu būt saskanīgai ar Savienības ūdens politiku un būtu jāpalīdz sasniegt Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam izvirzītos ilgtspējīgas attīstības mērķus, jo īpaši 6. mērķi – nodrošināt ūdens un sanitārijas pieejamību un ilgtspējīgu apsaimniekošanu ikvienam, kā arī visā pasaulē ievērojami kāpināt ūdens reciklēšanu un ūdens drošu atkalizņemšanu, lai veicinātu Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķa Nr. 12 – kas attiecas uz ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu – sasniegšanu. Bez tam ar šo regulu būtu jātiecas nodrošināt, ka tiek piemērots Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 37. pants par vides aizsardzību.
- (15) Dažos gadījumos pārgūšanas iekārtu operatori pirms pārgūtā ūdens piegādes nākamajiem ķēdes dalībniekiem, tādiem kā pārgūtā ūdens sadales operatori, pārgūtā ūdens uzglabāšanas operatori vai galalietotāji, to joprojām transportē un uzglabā aiz pārgūšanas iekārtas izejas punkta. Ir jānosaka atbilstības punkts, lai precizētu, kur beidzas pārgūšanas iekārtu operatora atbildība un kur sākas nākamā ķēdes dalībnieka atbildība.
- (16) Riska pārvaldībai būtu jāietver proaktīva risku identificēšana un pārvaldība, kā arī tāda pārgūta ūdens sagatavošanas koncepcija, kura specifiskā kvalitāte atbilst konkrētu izmantojumu vajadzībām. Riska novērtējums būtu jābalsta uz galvenajiem riska pārvaldības elementiem, un tajā būtu jānorāda jebkādas papildu ūdens kvalitātes prasības, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu vides un cilvēku un dzīvnieku veselības pietiekamu aizsardzību. Minētajā nolūkā ar ūdens atkalizņemšanas riska pārvaldības plāniem būtu jānodrošina, ka pārgūtais ūdens tiek izmantots un apsaimniekots droši un ka nepastāv risks videi vai cilvēku vai dzīvnieku veselībai. Lai izstrādātu šādus riska pārvaldības plānus, varētu izmantot pastāvošas starptautiskas pamatnostādnes jeb standartus, piemēram, ISO 20426:2018 pamatnostādnes veselības riska novērtēšanai un pārvaldībai attiecībā uz nedzeramā ūdens atkalizņemšanu, ISO 16075:2015 pamatnostādnes attīrītu notekūdeņu izmantošanai apūdeņošanas projektos vai Pasaules Veselības organizācijas (PVO) pamatnostādnes.
- (17) Dzeramā ūdens kvalitātes prasības ir noteiktas Padomes Direktīvā 98/83/EK ⁽⁷⁾. Dalībvalstīm būtu jāveic piemēroti pasākumi, lai nodrošinātu, ka darbības, kuras saistītas ar ūdens atkalizņemšanu, neizraisa dzeramā ūdens kvalitātes pasliktināšanos. Minētā iemesla dēļ ūdens atkalizņemšanas riska pārvaldības plānā īpaša uzmanība būtu jāpievērš to ūdenstilpju aizsardzībai, ko izmanto dzeramā ūdens ieguvei, un attiecīgu aizsargjoslu aizsardzībai.
- (18) Sadarbība un mijiedarbība starp dažādajām ūdens pārgūšanas procesā iesaistītajām pusēm būtu jāizvirza par priekšnosacījumu ar pārgūšanu saistīto attīrīšanas procedūru noteikšanai saskaņā ar prasībām attiecībā uz konkrētiem izmantojumiem un lai varētu plānot pārgūtā ūdens piegādi atbilstoši galalietotāju pieprasījumiem.
- (19) Lai efektīvi aizsargātu vidi un cilvēku un dzīvnieku veselību, pārgūšanas iekārtu operatoriem vajadzētu būt primāri atbildīgiem par pārgūtā ūdens kvalitāti atbilstības punktā. Lai izpildītu šajā regulā noteiktās minimālās prasības un jebkādas kompetentās iestādes noteiktus papildu nosacījumus, pārgūšanas iekārtu operatoriem būtu jāveic pārgūtā ūdens kvalitātes monitorings. Tāpēc ir lietderīgi noteikt minimālās monitoringa prasības, proti, prasības par kārtējā monitoringa biežumu un validācijas monitoringa grafiku un veikuma mērķrādītājiem. Dažas no kārtējā monitoringa prasībām ir paredzētas Direktīvā 91/271/EEK.

(7) Padomes Direktīva 98/83/EK (1998. gada 3. novembris) par dzeramā ūdens kvalitāti (OV L 330, 5.12.1998., 32. lpp.).

- (20) Šai regulai būtu jāattiecas uz pārgūto ūdeni, ko iegūst no notekūdeņiem, kas savākti kanalizācijas sistēmās, un kas attīrīti komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtās saskaņā ar Direktīvu 91/271/EEK un kas tiek attīrīts tālāk – vai nu komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtā vai pārgūšanas iekārtā –, lai panāktu atbilstību šīs regulas I pielikumā izklāstītajiem parametriem. Saskaņā ar Direktīvu 91/271/EEK, aglomerācijas, kuru cilvēka ekvivalents (c.e.) ir mazāks par 2 000, nav jāapriko ar kanalizācijas sistēmu. Tomēr saskaņā ar Direktīvu 91/271/EEK komunālie notekūdeņi, kas nonāk kanalizācijas sistēmā, no aglomerācijām, kuru c.e. ir mazāks par 2 000, būtu atbilstoši jāattīra, pirms tie tiek izvadīti saldūdeņos vai estuāros. Nemot vērā minēto, uz notekūdeņiem no aglomerācijām, kuru c.e. ir mazāks par 2 000, šīs regulas darbības jomai būtu jāattiecas vienīgi tad, kad tie nonāk kanalizācijas sistēmā un tiek attīrīti komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtā. Līdzīgā kārtā šai regulai nebūtu jāattiecas uz bioloģiski noārdāmiem rūpnieciskiem notekūdeņiem no rūpnīcām Direktīvas 91/271/EEK III pielikumā minētajās rūpniecības nozarēs, ja vien notekūdeņi no minētajām rūpnīcām nenonāk kanalizācijas sistēmā un netiek attīrīti komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtā.
- (21) Attīrītu komunālo notekūdeņu atkalizmantošanu lauksaimnieciskajai apūdeņošanai virza tirgus darbības, pamatojoties uz lauksaimniecības nozares pieprasījumu un vajadzībām, jo īpaši dažās dalībvalstīs, kas saskaras ar ūdens resursu trūkumu. Pārgūšanas iekārtu operatori un galalietotājiem būtu jāsadarbojas, lai nodrošinātu, ka pārgūtais ūdens, kas sagatavots saskaņā ar šajā regulā noteiktajām minimālajām kvalitātes prasībām, apmierina galalietotāju vajadzības attiecībā uz kultūraugu kategorijām. Gadījumos, kad tā ūdens kvalitātes klases, ko sagatavo pārgūšanas iekārtu operatori, neatbilst kultūraugu kategorijai un jau pastāvošajai apūdeņošanas metodei apkalpotajā teritorijā, piemēram, kolektīvā piegādes sistēmā, ūdens kvalitātes prasības varētu izpildīt, vēlākā posmā izmantojot vairākus ūdens attīrīšanas paņēmienus – vienus pašus vai kombinācijā ar paņēmieniem, kas nav pārgūtā ūdens attīrīšana, ievērojot daudzbarjeru pieeju.
- (22) Lai nodrošinātu komunālo notekūdeņu resursu optimālu atkalizmantošanu galalietotāji būtu jāapmāca, lai nodrošinātu, ka viņi izmanto ūdeni ar attiecīgu pārgūtā ūdens klasi. Gadījumos, kad konkrēta kultūraugu veida paredzētais izmantojums nav zināms vai kad tam ir daudzi paredzētie izmantojumi, būtu jāizmanto augstākās kvalitātes klases pārgūtais ūdens, ja vien netiek piemērotas attiecīgas barjeras, kas ļauj panākt vajadzīgo kvalitāti.
- (23) Ir jānodrošina, ka pārgūtā ūdens izmantošana ir droša, tādējādi veicinot ūdens atkalizmantošanu Savienības līmenī un vairojot sabiedrības uzticēšanos tai. Pārgūta ūdens sagatavošana un piegāde lauksaimnieciskajai apūdeņošanai tādējādi būtu atļaujama tikai ar nosacījumu, ka dalībvalstu kompetentās iestādes ir piešķirušas atļauju. Lai nodrošinātu saskaņotu pieeju Savienības līmenī, pārgūtā ūdens izsekojamību, kā arī pārredzamību, būtiskākie noteikumi attiecībā uz šādām atļaujām būtu jānosaka Savienības līmenī. Tomēr atļauju piešķiršanas procedūras kārtība, piemēram, kompetentās iestādes izraudzīšanās un termiņi, būtu jānosaka pašām dalībvalstīm. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai atļauju piešķiršanā izmantot jau esošās procedūras, kas būtu jāpielāgo tā, lai tiktu ņemtas vērā ar šo regulu ieviestās prasības. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka, izraugoties puses, kas atbildīgas par ūdens atkalizmantošanas riska pārvaldības plāna izstrādi, un kompetento iestādi, kas atbildīga par atļaujas piešķiršanu pārgūtā ūdens sagatavošanai un piegādei, nav interešu konflikta.
- (24) Ja ir vajadzīgs pārgūta ūdens sadales operators un pārgūta ūdens uzglabāšanas operators, vajadzētu būt iespējamam pieprasīt, ka šādiem operatoriem ir atļauja. Ja ir izpildītas visas atļaujai nepieciešamās prasības, dalībvalsts kompetentajai iestādei būtu jāpiešķir atļauja, iekļaujot visus nepieciešamos nosacījumus un pasākumus, kas noteikti pārgūta ūdens riska pārvaldības plānā.
- (25) Šīs regulas piemērošanas nolūkā vajadzētu būt iespējamam attīrīšanas darbības un komunālo notekūdeņu pārgūšanas darbības veikt vienā fiziskā vietā, izmantojot vienu un to pašu iekārtu vai dažādas atsevišķas iekārtas. Turklāt vajadzētu būt iespējamam, ka ūdens attīrīšanas iekārtas operators un ūdens pārgūšanas iekārtas operators var būt viena un tā pati persona.
- (26) Kompetentajām iestādēm būtu jāverificē, vai pārgūtais ūdens atbilst attiecīgajā atļaujā izklāstītajiem nosacījumiem. Neatbilstības gadījumā, minētajām iestādēm būtu jāprasa, lai atbildīgās puses veic nepieciešamos pasākumus nolūkā nodrošināt pārgūtā ūdens atbilstību. Pārgūtā ūdens piegāde būtu jāaptur, ja neatbilstība rada nopietnu risku videi vai cilvēku vai dzīvnieku veselībai.

- (27) Paredzēts, ka šīs regulas noteikumi papildina prasības citos Savienības tiesību aktos, jo īpaši attiecībā uz iespējamiem riskiem veselībai un videi. Lai nodrošinātu, ka iespējamie riski videi un cilvēku un dzīvnieku veselībai tiek risināti ar holistisku pieeju, pārgūšanas iekārtu operatoriem un kompetentajām iestādēm būtu jāņem vērā prasības, kas noteiktas citos attiecīgajos Savienības tiesību aktos, konkrēti, Padomes Direktīvās 86/278/EEK ⁽⁸⁾ un 91/676/EEK ⁽⁹⁾, Direktīvās, Direktīvās 91/271/EEK, 98/83/EK un 2000/60/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 178/2002 ⁽¹⁰⁾, (EK) Nr. 852/2004 ⁽¹¹⁾, (EK) Nr. 183/2005 ⁽¹²⁾, (EK) Nr. 396/2005 ⁽¹³⁾ un (EK) Nr. 1069/2009 ⁽¹⁴⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2006/7/EK ⁽¹⁵⁾, 2006/118/EK ⁽¹⁶⁾, 2008/105/EK ⁽¹⁷⁾ un 2011/92/ES ⁽¹⁸⁾, un Komisijas Regulās (EK) Nr. 2073/2005 ⁽¹⁹⁾, (EK) Nr. 1881/2006 ⁽²⁰⁾ un (ES) Nr. 142/2011 ⁽²¹⁾.
- (28) Regulā (EK) Nr. 852/2004 ir noteiktas vispārīgās prasības pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmumiem, un tā aptver cilvēka patēriņam paredzētas pārtikas ražošanu, pārstrādi, izplatīšanu un laišanu tirgū. Minētā regula veltīta pārtikas sanitārajai kvalitātei, un viens no tās galvenajiem principiem ir tāds, ka primāro atbildību par pārtikas nekaitīgumu uzņemas pārtikas aprītē iesaistītais uzņēmums. Par minēto regulu sagatavoti arī sīki norādījumi. Šajā ziņā īpaša nozīme ir Komisijas paziņojumam par vadlīnijām par mikrobioloģisko risku novēršanu svaigu augļu un dārzeņu primārajā ražošanā, ievērojot labu higiēnu. Šajā regulā paredzētās pārgūtā ūdens minimālās prasības neliedz pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmumiem panākt tādu ūdens kvalitāti, kas nepieciešama, lai izpildītu Regulu (EK) Nr. 852/2004, proti, vēlākā posmā izmantot vairākus ūdens attīrīšanas paņēmienus – vienus pašus vai kombinācijā ar paņēmieniem, kas nav attīrīšana.
- (29) Reciklēšanai un attīrītu notekūdeņu atkalizmantošanai ir ievērojams potenciāls. Lai veicinātu un sekmētu ūdens atkalizmantošanu, konkrētu izmantojumu norādīšanai šajā regulā nevajadzētu liegt dalībvalstīm iespēju ļaut pārgūto ūdeni izmantot citiem mērķiem, tostarp rūpnieciskiem mērķiem, komunālām vajadzībām un ar vidi saistītiem mērķiem, ko uzskata par vajadzīgiem, ņemot vērā valstu apstākļus un vajadzības, ar noteikumu, ka tiek nodrošināts augsts vides un cilvēku un dzīvnieku veselības aizsardzības līmenis.
-
- ⁽⁸⁾ Padomes Direktīva 86/278/EEK (1986. gada 12. jūnijs) par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas (OV L 181, 4.7.1986., 6. lpp.).
- ⁽⁹⁾ Padomes Direktīva 91/676/EEK (1991. gada 12. decembris) attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti (OV L 375, 31.12.1991., 1. lpp.).
- ⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprītes tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).
- ⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 852/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par pārtikas produktu higiēnu (OV L 139, 30.4.2004., 1. lpp.).
- ⁽¹²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 183/2005 (2005. gada 12. janvāris), ar ko paredz barības higiēnas prasības (OV L 35, 8.2.2005., 1. lpp.).
- ⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 396/2005 (2005. gada 23. februāris), ar ko paredz maksimāli pieļaujamus pesticīdu atlieku līmeņus augu un dzīvnieku izcelsmes pārtikā un barībā un ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK (OV L 70, 16.3.2005., 1. lpp.).
- ⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1069/2009 (2009. gada 21. oktobris), ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1774/2002 (Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu regula) (OV L 300, 14.11.2009., 1. lpp.).
- ⁽¹⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/7/EK (2006. gada 15. februāris) par peldvietu ūdens kvalitātes pārvaldību un Direktīvas 76/160/EEK atcelšanu (OV L 64, 4.3.2006., 37. lpp.).
- ⁽¹⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/118/EK (2006. gada 12. decembris) par gruntsūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu un pasliktināšanos (OV L 372, 27.12.2006., 19. lpp.).
- ⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/105/EK (2008. gada 16. decembris) par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā, un ar ko groza un sekojoši atceļ Padomes Direktīvas 82/176/EEK, 83/513/EEK, 84/156/EEK, 84/491/EEK, 86/280/EEK, un ar ko groza Direktīvu 2000/60/EK (OV L 348, 24.12.2008., 84. lpp.).
- ⁽¹⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp.).
- ⁽¹⁹⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 2073/2005 (2005. gada 15. novembris) par pārtikas produktu mikrobioloģiskajiem kritērijiem (OV L 338, 22.12.2005., 1. lpp.).
- ⁽²⁰⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 1881/2006 (2006. gada 19. decembris), ar ko nosaka konkrētu piesārņotāju maksimāli pieļaujamo koncentrāciju pārtikas produktos (OV L 364, 20.12.2006., 5. lpp.).
- ⁽²¹⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 142/2011 (2011. gada 25. februāris), ar kuru īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1069/2009, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un īsteno Padomes Direktīvu 97/78/EK attiecībā uz dažiem paraugiem un precēm, kam uz robežas neveic veterinārās pārbaudes atbilstīgi minētajai direktīvai (OV L 54, 26.2.2011., 1. lpp.).

- (30) Kompetentajām iestādēm būtu jāsadarbojas ar citām attiecīgajām iestādēm, apmainoties ar informāciju, lai nodrošinātu atbilstību attiecīgajām Savienības un valstu prasībām.
- (31) Lai paaugstinātu uzticēšanos ūdens atkalizņemšanai, būtu jāinformē sabiedrība. Skaidras, visaptverošas un atjauninātas informācija par ūdens atkalizņemšanu pieejamība nodrošinātu lielāku pārredzamību un izsekojamību, un to arī varētu sevišķi izmantot citas attiecīgās iestādes, kuras skar konkrētais ūdens atkalizņemotums. Lai veicinātu ūdens atkalizņemšanu un nolūkā informēt ieinteresētās personas par ūdens atkalizņemšanas sniegtajām priekšrocībām, tādējādi arī sekmējot akceptēšanu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tiek izstrādātas tādas informācijas un izpratnes veicināšanas kampaņas, kuras ir pielāgotas ūdens atkalizņemšanas mērogam.
- (32) Galalietotāju izglītošanai un apmācībai ir primāra nozīme kā preventīvu pasākumu īstenošanas un uzturēšanas komponentiem. Ūdens atkalizņemšanas riska pārvaldības plānā būtu jāapsver konkrēti ar iedarbību uz cilvēkiem saistīti preventīvi pasākumi, piemēram, individuālu aizsardzības līdzekļu izmantošana, roku mazgāšana un personīgā higiēna.
- (33) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/4/EK ⁽²²⁾ mērķis ir dalībvalstīs garantēt tiesības piekļūt informācijai par vidi saskaņā ar Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ⁽²³⁾ (Orhūsas konvencija). Direktīvā 2003/4/EK noteikti plaši pienākumi informāciju par vidi gan darīt pieejamu pēc pieprasījuma, gan to aktīvi izplatīt. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK ⁽²⁴⁾ attiecas uz dalīšanos ar telpisko informāciju, tostarp datu kopām par dažādiem vides jautājumiem. Ir svarīgi, lai šīs regulas noteikumi par piekļuvi informācijai un datu koplietošanas kārtību minētās direktīvas papildinātu, nevis veidotu atsevišķu tiesisko režīmu. Tāpēc šīs regulas noteikumiem par informācijas sniegšanu sabiedrībai un par īstenošanas monitoringu nevajadzētu skart Direktīvas 2003/4/EK un 2007/2/EK.
- (34) Dalībvalstu iesniegtie dati ir būtiski, lai Komisija varētu monitorēt un novērtēt šo regulu attiecībā uz tās mērķu sasniegšanu.
- (35) Saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu ⁽²⁵⁾ 22. punktu Komisijai būtu šī regula jāizvērtē. Izvērtēšanu būtu jāveic, pamatojoties uz pieciem kritērijiem – lietderību, efektivitāti, būtiskumu, saskaņotību un Savienības pievienoto vērtību –, un tai būtu jāveido pamats iespējamo turpmāko pasākumu ietekmes novērtējumiem. Izvērtēšanā būtu jāņem vērā zinātnes progress, jo īpaši attiecībā uz tādu vielu potenciālo ietekmi, par kurām rodas jaunas bažas.
- (36) Minimālās prasības attiecībā uz attīrītu komunālo notekūdeņu drošu atkalizņemšanu atspoguļo pieejamās zinātnes atziņas un starptautiski atzītus ūdens atkalizņemšanas standartus un praksi un garantē, ka šādu ūdeni var droši izmantot lauksaimnieciskajā apūdeņošanā, tādējādi nodrošinot vides un cilvēku un dzīvnieku veselības augsta līmeņa aizsardzību. Ņemot vērā šīs regulas izvērtēšanas rezultātus vai kad to prasa jauni zinātniski fakti un tehnikas attīstība, Komisijai vajadzētu būt iespējai izskatīt nepieciešamību pārskatīt minimālās prasības, kas noteiktas I pielikuma 2. iedaļā, un vajadzības gadījumā tai būtu jāiesniedz legīslatīva akta priekšlikums grozīt šo regulu.
- (37) Lai galvenos riska pārvaldības elementus pielāgotu tehnikas un zinātnes progresam, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz galveno šajā regulā paredzētās riska pārvaldības elementu grozīšanu. Turklāt, lai nodrošinātu vides un cilvēku un dzīvnieku veselības augsta līmeņa aizsardzību, Komisijai vajadzētu arī būt iespējai pieņemt deleģētos aktus, ar ko papildina galvenos šajā regulā paredzētās riska pārvaldības elementus, nosakot tehniskās specifikācijas. Ir īpaši būtiski, lai

⁽²²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/4/EK (2003. gada 28. janvāris) par vides informācijas pieejamību sabiedrībai un par Padomes Direktīvas 90/313/EEK atcelšanu (OV L 41, 14.2.2003., 26. lpp.).

⁽²³⁾ OV L 124, 17.5.2005., 4. lpp.

⁽²⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (INSPIRE) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.).

⁽²⁵⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

- (38) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras pieņemt sāki izstrādātus noteikumus par tās informācijas formātu un izklāstu, kas dalībvalstīm jāsniedz saistībā ar šīs regulas īstenošanas monitoringu, un par Savienības mēroga pārskata, ko sagatavo Eiropas Vides aģentūra, formātu un izklāstu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ⁽²⁶⁾.
- (39) Šīs regulas mērķis cita starpā ir aizsargāt vidi un cilvēku un dzīvnieku veselību. Tiesa jau daudzkārt atzinusi – principā liegt attiecīgajām personām iespēju atsaukties uz direktīvā uzliktajiem pienākumiem būtu nesaderīgi ar saistošo raksturu, kāds direktīvai ir piešķirts ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 288. panta trešo daļu. Minētais apsvēruma ir arī piemērojams attiecībā uz regulu, kuras mērķis ir garantēt, ka pārgūtais ūdens ir droši izmantojams lauksaimnieciskajai apūdeņošanai.
- (40) Dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi par sankcijām, ko piemēro par šīs regulas pārkāpumiem, un jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu to piemērošanu. Sankcijām vajadzētu būt efektīvām, samērīgām un atturošām.
- (41) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, aizsargāt vidi un cilvēku un dzīvnieku veselību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga un iedarbības dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (42) Ir nepieciešams paredzēt pietiekamu laiku, lai dalībvalstis varētu izveidot administratīvo infrastruktūru, kas nepieciešama šīs regulas piemērošanai, bet operatori – sagatavoties jauno noteikumu piemērošanai,
- (43) Lai pēc iespējas vairāk attīstītu un veicinātu pienācīgi attīrītu notekūdeņu atkalizmantošanu, un lai būtiski uzlabotu uzticamību pienācīgi attīrītu notekūdeņu lietošanai un dzīvotspējīgus izmantošanas paņēmienus, Savienībai ar programmas “Apvārsnis Eiropa” palīdzību būtu jāatbalsta pētniecība un izstrāde šajā jomā.
- (44) Šīs regulas mērķis ir veicināt ūdens ilgtspējīgu izmantošanu. Lai sasniegtu šo mērķi, Komisijai būtu jāaņem pasākumi izmantot Savienības programmas, tostarp programmu *LIFE*, lai atbalstītu vietējās iniciatīvas, kuras paredz pienācīgi attīrītu notekūdeņu atkalizmantošanu,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets un mērķis

1. Šajā regulā ir noteiktas ūdens kvalitātes un monitoringa minimālās prasības un paredzēti noteikumi par riska pārvaldību pārgūta ūdens drošai izmantošanai integrētas ūdens resursu apsaimniekošanas kontekstā.

⁽²⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

2. Šīs regulas mērķis ir garantēt, ka pārgūtais ūdens ir droši izmantojams lauksaimnieciskajai apūdeņošanai, tādējādi koordinēti visā Savienībā nodrošinot vides un cilvēku un dzīvnieku veselības augsta līmeņa aizsardzību, veicinot aprites ekonomiku, atbalstot pielāgošanos klimata pārmaiņām un sniedzot ieguldījumu Direktīvas 2000/60/EK mērķu sasniegšanā – šajā sakarā risinot ūdens trūkuma un no tā izrietošās ūdens resursu noslodzes problēmu – un tādējādi sekmējot arī iekšējā tirgus efektīvu darbību.

2. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro vienmēr, kad lauksaimnieciskajai apūdeņošanai tiek atkalizmantoti attīrīti komunālie notekūdeņi saskaņā ar Direktīvas 91/271/EEK 12. panta 1. punktu, kā norādīts šīs regulas I pielikuma 1. iedaļā.
2. Dalībvalsts var nolemt, ka nav piemēroti ūdeņi atkalizmantot lauksaimnieciskajai apūdeņošanai vienā vai vairākos tās upju baseinu apgabalos vai to daļās, ņemot vērā šādus kritērijus:
 - a) apgabala vai to daļu ģeogrāfiskie un klimatiskie apstākļi;
 - b) citu ūdens resursu noslodze un stāvoklis, tostarp pazemes ūdensobjektu kvantitatīvais stāvoklis, kā minēts Direktīvā 2000/60/EK;
 - c) to virszemes ūdenstilpju noslodze un stāvoklis, kurās tiek izvadīti attīrīti komunālie notekūdeņi;
 - d) ar vidi un resursiem saistītās pārgūta ūdens un citu ūdens resursu izmaksas.

Jebkurš lēmums, kas pieņemts, ievērojot pirmo daļu, ir pienācīgi pamatots, balstoties uz minētajā daļā norādītajiem kritērijiem, un to iesniedz Komisijai. To pārskata pēc vajadzības, jo īpaši, ņemot vērā prognozes par klimata pārmaiņām un valstu stratēģijas attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, un vismaz reizi sešos gados, ņemot vērā upju baseinu apsaimniekošanas plānus, kas izstrādāti, ievērojot Direktīvu 2000/60/EK.

3. Atkāpjoties no 1. punkta, pētniecības projektiem vai pilotprojektiem saistībā ar pārgūšanas iekārtām var noteikt atbrīvojumu no šīs regulas, ja kompetentā iestāde konstatē, ka ir izpildīti šādi kritēriji:
 - a) pētniecības projektu vai pilotprojektu neveiks ūdensobjektā, ko izmanto dzeramā ūdens ieguvei vai attiecīgā aizsargjoslā, kas noteikta, ievērojot Direktīvu 2000/60/EK;
 - b) pētniecības projekts vai pilotprojekts tiks pienācīgi uzraudzīts.

Jebkura atbrīvojuma, kas noteikts, ievērojot šo punktu, piemērošanas laikposms ir ierobežots un nepārsniedz piecus gadus.

Tirgū nelaiž nevienu kultūru, kas izriet no pētniecības projekta vai pilotprojekta, kam noteikts atbrīvojums, ievērojot šo punktu.

4. Šo regulu piemēro, neskarot Regulu (EK) Nr. 852/2004, un tā neliedz pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmējiem panākt tādu ūdens kvalitāti, kas nepieciešama, lai nodrošinātu atbilstību minētajai regulai, vēlākā posmā izmantojot vairākus ūdens attīrīšanas paņēmienus vienus pašus vai kombinācijā ar paņēmieniem, kas nav attīrīšana, vai neliedz izmantot alternatīvus ūdens avotus lauksaimnieciskajai apūdeņošanai.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “kompetentā iestāde” ir iestāde vai struktūra, kuru izraudzījusies dalībvalsts, lai tā pildītu pienākumus saskaņā ar šo regulu attiecībā uz atļauju piešķiršanu pārgūta ūdens sagatavošanai vai piegādei, attiecībā uz atbrīvojumiem pētniecības projektiem vai pilotprojektiem un attiecībā uz atbilstības pārbaudēm;
- 2) “galalietotājs” ir fiziska vai juridiska persona, kas var būt publiska vai privāta vienība, kura izmanto pārgūto ūdeņi lauksaimnieciskajai apūdeņošanai;

- 3) “komunālie notekūdeņi” ir komunālie notekūdeņi, kā definēts Direktīvas 91/271/EEK 2. panta 1. punktā;
- 4) “pārgūtais ūdens” ir komunālie notekūdeņi, kas attīrīti saskaņā ar Direktīvā 91/271/EEK izklāstītajām prasībām un pēc tam tālāk attīrīti pārgūšanas iekārtā saskaņā ar šīs regulas I pielikuma 2. iedaļu;
- 5) “pārgūšanas iekārta” ir komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārta vai cita iekārta, kurā tālāk attīra Direktīvā 91/271/EEK izklāstītajām prasībām atbilstošus komunālos notekūdeņus nolūkā sagatavot ūdeni, kas ir piemērots kādam no šīs regulas I pielikuma 1. iedaļā norādītajiem izmantojumiem;
- 6) “pārgūšanas iekārtas operators” ir fiziska vai juridiska persona, kas pārstāv privātu vienību vai publisku iestādi un kas ekspluatē vai kontrolē pārgūšanas iekārtu;
- 7) “apdraudējums” ir bioloģisks, ķīmisks, fizikāls vai radioloģisks aģents, kas var nodarīt kaitējumu cilvēkiem, dzīvniekiem, kultūraugiem vai citiem augiem, citai sauszemes biotai, ūdens biotai, augšnei vai videi kopumā;
- 8) “risks” ir varbūtība, ka identificētie apdraudējumi konkrētā periodā nodarīs kaitējumu, kombinācijā ar seku smagumu;
- 9) “riska pārvaldība” ir sistemātiska pārvaldība, ar ko pastāvīgi nodrošina to, ka ūdens atkalizmantošana ir droša specifiskā kontekstā;
- 10) “preventīvs pasākums” ir atbilstoša darbība vai rīcība, ar ko var novērst vai likvidēt risku veselībai vai videi, vai ar ko šādu risku var samazināt līdz pieņemamam līmenim;
- 11) “atbilstības punkts” ir punkts, kur pārgūšanas iekārtas operators pārgūto ūdeni piegādā nākamajam ķēdes dalībniekam;
- 12) “barjera” ir jebkurš līdzeklis, tostarp fizikāls vai ar procesu saistīts darbības vai izmantošanas nosacījumi, kas samazina vai novērš cilvēka inficēšanas risku, novēršot pārgūtā ūdens kontaktu ar uzņemamo produktu un tiešā saskarē esošajām personām, vai cits līdzeklis, kas, piemēram, samazina mikroorganismu koncentrāciju pārgūtajā ūdenī vai novērš to izdzīvošanu uz uzņemamā produkta;
- 13) “atļauja” ir kompetentās iestādes izdota rakstiska atļauja sagatavot pārgūto ūdeni vai to piegādāt lauksaimnieciskajai apūdeņošanai saskaņā ar šo regulu;
- 14) “atbildīgā puse” ir puse, kas ūdens atkalizmantošanas sistēmas satvarā veic kādu pienākumu vai darbību, tostarp pārgūšanas iekārtas operators, komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtas operators, ja tas nav pārgūšanas iekārtas operators, attiecīgā iestāde, kas nav izraudzītā kompetentā iestāde, pārgūtā ūdens sadales operators vai pārgūtā ūdens uzglabāšanas operators;
- 15) “ūdens atkalizmantošanas sistēma” ir infrastruktūra un citi tehniski elementi, kas nepieciešami pārgūta ūdens sagatavošanai, piegādei un izmantošanai; tā ietver visus elementus no komunālo notekūdeņu ieplūšanas punkta attīrīšanas iekārtā līdz punktam, kur pārgūto ūdeni izmanto lauksaimnieciskajai apūdeņošanai, tostarp – attiecīgā gadījumā – sadales un uzglabāšanas infrastruktūru.

4. pants

Pārgūšanas iekārtas operatora pienākumi un pienākumi saistībā ar pārgūtā ūdens kvalitāti

1. Pārgūšanas iekārtas operators nodrošina, ka pārgūtais ūdens, kas paredzēts lauksaimnieciskai apūdeņošanai, kā norādīts I pielikuma 1. iedaļā, atbilstības punktā atbilst šādiem nosacījumiem:

- a) I pielikuma 2. iedaļā noteiktajām ūdens kvalitātes minimālajām prasībām;
- b) jebkādiem papildu nosacījumiem, ko attiecībā uz ūdens kvalitāti attiecīgajā atļaujā paredzējusi kompetentā iestāde, ievērojot 6. panta 3. punkta c) un d) apakšpunktu.

Pārgūšanas iekārtas operators vairs nav atbildīgs par ūdens kvalitāti aiz atbilstības punkta.

2. Lai nodrošinātu atbilstību saskaņā ar 1. punktu, pārgūšanas iekārtas operators veic ūdens kvalitātes monitoringu saskaņā ar:

- a) I pielikuma 2. iedaļu;

- b) jebkādiem papildu nosacījumiem, ko attiecībā uz monitoringu attiecīgajā atļaujā paredzējusi kompetentā iestāde, ievērojot 6. panta 3. punkta c) un d) apakšpunktu.

5. pants

Riska pārvaldība

1. Pārgūtā ūdens sagatavošanas, piegādes un izmantošanas vajadzībām kompetentā iestāde nodrošina, ka tiek izstrādāts ūdens atkalizmantošanas riska pārvaldības plāns.

Viens ūdens atkalizmantošanas riska pārvaldības plāns var aptvert vienu vai vairākas ūdens atkalizmantošanas sistēmas.

2. Ūdens atkalizmantošanas riska pārvaldības plānu attiecīgā gadījumā sagatavo pārgūšanas iekārtas operators, citas atbildīgās puses un galalietotāji. Atbildīgās puses, kas sagatavo ūdens atkalizmantošanas riska pārvaldības plānu, attiecīgā gadījumā apspriežas ar visām citām attiecīgajām atbildīgajām pusēm un galalietotājiem.

3. Ūdens atkalizmantošanas riska pārvaldības plāns ir balstīts uz visiem riska pārvaldības galvenajiem elementiem, kas izklāstīti II pielikumā. Tajā nosaka pārgūšanas iekārtas operatora un citu atbildīgo pušu riska pārvaldības pienākumus.

4. Ūdens atkalizmantošanas riska pārvaldības plānā jo īpaši:

- a) saskaņā ar II pielikuma B punktu – pārgūšanas iekārtas operatoram nosaka jebkādas nepieciešamās prasības papildus tām, kuras ir minētas I pielikumā, lai pirms atbilstības punkta vēl vairāk samazinātu jebkādu riskus;
- b) identificē apdraudējumus, riskus un piemērotus preventīvos un/vai iespējamus korektīvos pasākumus saskaņā ar II pielikuma C punktu;
- c) identificē papildu barjeras ūdens atkalizmantošanas sistēmā un izklāsta jebkādas papildu prasības, kuras pēc atbilstības punkta ir vajadzīgas, lai garantētu, ka ūdens atkalizmantošanas sistēma ir droša, tostarp – attiecīgā gadījumā – nosacījumus saistībā ar sadali, uzglabāšanu un izmantošanu, un nosaka puses, kas ir atbildīgas par minēto prasību izpildi.

5. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 13. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar ko šo regulu groza, lai II pielikumā izklāstītos galvenos riska pārvaldības elementus pielāgotu zinātnes un tehnikas progresam.

Komisija ir arī pilnvarota saskaņā ar 13. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar ko šo regulu papildina, lai noteiktu II pielikumā izklāstīto galveno riska pārvaldības elementu tehniskās specifikācijas.

6. pants

Pienākumi attiecībā uz pārgūtā ūdens atļaujām

1. Lai sagatavotu un piegādātu pārgūto ūdeni, kas paredzēts lauksaimnieciskai apūdeņošanai, kā norādīts I pielikuma 1. iedaļā, ir vajadzīga atļauja.

2. Ūdens atkalizmantošanas sistēmas satvarā atbildīgās puses, tostarp – attiecīgā gadījumā – galalietotājs saskaņā ar valsts tiesību aktiem, pieteikumu atļaujas saņemšanai vai esošas atļaujas grozīšanai iesniedz tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā notiek vai tiek plānota pārgūšanas iekārtas ekspluatācija.

3. Atļaujā izklāsta pārgūšanas iekārtas operatora un – attiecīgā gadījumā – jebkuru citu atbildīgo pušu pienākumus. Atļaujas pamatā ir ūdens atkalizmantošanas riska pārvaldības plāns un tajā cita starpā precizē šādus elementus:

- a) pārgūtā ūdens kvalitātes klase vai klases un lauksaimnieciskais izmantojums, attiecībā uz ko ir atļauts izmantot pārgūto ūdeni saskaņā ar I pielikumu, izmantošanas vieta, pārgūšanas iekārtas un paredzamais sagatavojamā pārgūtā ūdens tilpums gadā;
- b) nosacījumi, kuri saistīti ar I pielikuma 2. iedaļā noteiktajām ūdens kvalitātes un monitoringa minimālajām prasībām;

- c) jebkādi nosacījumi, kuri saistīti ar papildu prasībām, pārgūšanas iekārtas operatoram, kas izklāstītas ūdens atkalizmantošanas riska pārvaldības plānā;
- d) jebkādi citi nosacījumi, kas vajadzīgi, lai jebkādos nepieņemamus riskus videi un cilvēku un dzīvnieku veselībai mazinātu līdz pieņemamam līmenim;
- e) atļaujas derīguma termiņš;
- f) atbilstības punkts.

4. Pieteikuma novērtēšanas nolūkā kompetentā iestāde apspriežas un apmainās ar būtisko informāciju ar citām attiecīgajām iestādēm, jo īpaši ūdens apsaimniekošanas un veselības jomas iestādēm, ja tās nav attiecīgā kompetentā iestāde, un jebkuru citu pusi, ko kompetentā iestāde uzskata par svarīgu.

5. Kompetentā iestāde bez kavēšanās lemj par to, vai piešķirt atļauju. Ja pieteikuma sarežģītības dēļ kompetentajai iestādei lēmuma pieņemšanai par to, vai piešķirt atļauju, vajadzīgi vairāk nekā 12 mēneši pēc pilnīga pieteikuma saņemšanas, tā pieteikuma iesniedzējam paziņo sava lēmuma paredzamo pieņemšanas datumu.

6. Atļaujas tiek regulāri pārskatītas un, ja nepieciešams, tiek atjauninātas vismaz šādos gadījumos:

- a) ir būtiski mainījusies kapacitāte;
- b) ir modernizēts aprīkojums;
- c) ir ieviests jauns aprīkojums vai procesi; vai
- d) notikušas klimatisko vai citu apstākļu izmaiņas, kas būtiski ietekmē virszemes ūdenstilpju ekoloģisko stāvokli.

7. Dalībvalstis var prasīt, ka uz pārgūtā ūdens glabāšanu, sadali un izmantošanu attiecas īpaša atļauja, lai piemērotu papildu prasības un barjeras, kas identificētas ūdens atkalizmantošanas riska pārvaldības plānā, kā minēts 5. panta 4. punktā.

7. pants

Atbilstības pārbaude

1. Kompetentā iestāde verificē, vai ir atbilstība atļaujā izklāstītajiem nosacījumiem. Atbilstības pārbaudes veic, izmantojot šādus paņēmienus:

- a) pārbaudes uz vietas;
- b) monitoringa dati, kuri iegūti, jo īpaši ievērojot šo regulu;
- c) jebkādi citi piemēroti paņēmieni.

2. Gadījumā, ja ir neatbilstība atļaujā izklāstītajiem nosacījumiem, kompetentā iestāde pieprasa, lai pārgūšanas iekārtas operators un – attiecīgā gadījumā – citas atbildīgās puses bez kavēšanās veic visus atbilstības atjaunošanai nepieciešamos pasākumus un nekavējoties informē galalietotājus, kurus tas skar.

3. Ja neatbilstība atļaujā izklāstītajiem nosacījumiem rada nopietnu risku videi vai cilvēku vai dzīvnieku veselībai, pārgūšanas iekārtas operators vai jebkuras citas atbildīgās puses nekavējoties aptur pārgūtā ūdens piegādi līdz brīdim, kad kompetentā iestāde konstatē, ka, ievērojot ūdens atkalizmantošanas riska pārvaldības plānā noteiktās procedūras, atbilstība ir atjaunota saskaņā ar I pielikuma 2. iedaļas a) punktu.

4. Ja notiek incidents, kas ietekmē atbilstību atļaujā izklāstītajiem nosacījumiem, pārgūšanas iekārtas operators vai jebkuras citas atbildīgās puses nekavējoties informē kompetento iestādi un citas puses, kuras potenciāli varētu būt skartas, un kompetentajai iestādei sniedz šāda incidenta seku novērtēšanai nepieciešamo informāciju.

5. Kompetentā iestāde regulāri verificē, vai atbildīgās puses īsteno ūdens atkalizmantošanas riska pārvaldības plānā noteiktos pasākumus un pilda tajā izklāstītos uzdevumus.

*8. pants***Dalībvalstu sadarbība**

1. Gadījumos, kad ūdens atkalizmantošanai ir pārrobežu nozīme, dalībvalstis izraugās kontaktpunktu nolūkā attiecīgā gadījumā sadarboties ar citu dalībvalstu kontaktpunktiem un kompetentajām iestādēm, vai izmanto pastāvošās struktūras, kas izriet no starptautiskiem nolīgumiem.

Kontaktpunktu vai pastāvošo struktūru uzdevums ir:

- a) saņemt un nodot tālāk palīdzības pieprasījumus;
- b) pēc pieprasījuma sniegt palīdzību; un
- c) koordinēt saziņu starp kompetentajām iestādēm.

Pirms atļaujas piešķiršanas kompetentās iestādes ar tās dalībvalsts kontaktpunktu, kurā paredzēts izmantot pārgūto ūdeni, apmainās ar informāciju par 6. panta 3. punktā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Dalībvalstis uz šādiem palīdzības pieprasījumiem reaģē bez liekas kavēšanās.

*9. pants***Informēšana un izpratnes veicināšana**

Tajās dalībvalstīs, kurās pārgūto ūdeni izmanto lauksaimnieciskajai apūdeņošanai, ūdens atkalizmantošanas radītie ūdens resursu ietaupījumi ir vispārēju izpratnes veicināšanas kampaņu temats. Šādas kampaņas var ietvert drošas ūdens atkalizmantošanas sniegto priekšrocību popularizēšanu.

Minētās dalībvalstis var arī izveidot galalietotājiem paredzētas informācijas kampaņas, lai nodrošinātu pārgūtā ūdens optimālu un drošu izmantošanu, tādējādi nodrošinot vides un cilvēku un dzīvnieku veselības augsta līmeņa aizsardzību.

Dalībvalstis šādas informācijas un izpratnes veicināšanas kampaņas var pielāgot ūdens atkalizmantošanas mērogam.

*10. pants***Sabiedrības informēšana**

1. Neskarot Direktīvas 2003/4/EK un 2007/2/EK, dalībvalstis, kurās pārgūtais ūdens tiek izmantots lauksaimnieciskajai apūdeņošanai, kā norādīts šīs regulas I pielikuma 1. iedaļā, nodrošina, ka sabiedrībai tiešsaistē vai ar citu līdzekļu starpniecību ir pieejama pienācīga jaunākā informācija par ūdens atkalizmantošanu. Minētā informācija ietver šādas ziņas:

- a) saskaņā ar šo regulu piegādātā pārgūtā ūdens daudzums un kvalitāte;
- b) saskaņā ar šo regulu piegādātā pārgūtā ūdens procentuālā daļa dalībvalstī salīdzinājumā ar attīrīto komunālo notekūdeņu kopējo daudzumu, ja šādi dati ir pieejami;
- c) saskaņā ar šo regulu piešķirtās vai grozītās atļaujas, tostarp nosacījumi, ko saskaņā ar šīs regulas 6. panta 3. punktu noteikušas kompetentās iestādes;
- d) jebkuru saskaņā ar šīs regulas 7. panta 1. punktu veikto atbilstības pārbaūžu rezultāti;
- e) saskaņā ar šīs regulas 8. panta 1. punktu izraudzītie kontaktpunkti.

2. Šā panta 1. punktā minēto informāciju atjaunina reizi divos gados.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka jebkurš lēmums, kas pieņemts saskaņā ar 2. panta 2. punktu, ir sabiedrībai pieejams tiešsaistē vai ar citu līdzekļu starpniecību.

11. pants

Informācija saistībā ar īstenošanas monitoringu

1. Neskarot Direktīvu 2003/4/EK un Direktīvu 2007/2/EK, dalībvalstis, kurās pārgūtais ūdens tiek izmantots lauksaimnieciskajai apūdeņošanai, kā norādīts šīs regulas I pielikuma 1. iedaļā, ar Eiropas Vides aģentūras palīdzību:
 - a) līdz 2026. gada 26. jūnijam izveido un publicē, un pēc tam ik pēc sešiem gadiem atjaunina datu kopu, kas satur informāciju par tās atbilstības pārbaudes iznākumu, kura veikta saskaņā ar šīs regulas 7. panta 1. punktu, un citu informāciju, kas saskaņā ar šīs regulas 10. pantu jā dara pieejama sabiedrībai tiešsaistē vai ar citu līdzekļu starpniecību;
 - b) izveido, publicē un pēc tam katru gadu atjaunina datu kopu, kas satur saskaņā ar šīs regulas 7. panta 1. punktu ievāktu informāciju par gadījumiem, kad nav izpildīti atļaujā paredzētie nosacījumi, un informāciju par pasākumiem, kas veikti saskaņā ar šīs regulas 7. panta 2. un 3. punktu.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka Komisijai, Eiropas Vides aģentūrai un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centram ir piekļuve 1. punktā minētajām datu kopām.
3. Pamatojoties uz 1. punktā minētajām datu kopām, Eiropas Vides aģentūra, apspriežoties ar dalībvalstīm, regulāri vai pēc Komisijas pieprasījuma sagatavo, publicē un atjaunina Savienības mēroga pārskatu. Minētajā pārskatā pēc vajadzības iekļauj šīs regulas izlaides, rezultātu un ietekmes rādītājus, kartes un dalībvalstu ziņojumus.
4. Komisija var ar īstenošanas aktiem paredzēt sīki izstrādātus noteikumus par saskaņā ar 1. punktu sniedzamās informācijas formātu un izklāstu, kā arī sīki izstrādātus noteikumus par 3. punktā minētā Savienības mēroga pārskata formātu un izklāstu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 14. pantā.
5. Līdz 2022. gada 26. jūnijam Komisija, apspriežoties ar dalībvalstīm, izstrādā pamatnostādnes, ar ko atbalstīt šīs regulas piemērošanu.

12. pants

Izvērtēšana un pārskatīšana

1. Komisija līdz 2028. gada 26. jūnijam veic šīs regulas izvērtējumu. Izvērtējuma pamatā ir vismaz:
 - a) šīs regulas īstenošanā gūtā pieredze;
 - b) datu kopas, ko dalībvalstis izveidojušas saskaņā ar 11. panta 1. punktu, un Savienības mēroga pārskats, ko Eiropas Vides aģentūra sagatavojusi saskaņā ar 11. panta 3. punktu;
 - c) attiecīgie zinātniskie, analītiskie un epidemioloģiskie dati;
 - d) tehniskās un zinātniskās atziņas;
 - e) PVO ieteikumi, ja tādi ir, vai citas starptautiskas pamatnostādnes, vai ISO standarti.
2. Veicot izvērtējumu, Komisija īpašu uzmanību velta šādiem aspektiem:
 - a) I pielikumā izklāstītās minimālās prasības;
 - b) II pielikumā izklāstītie galvenie riska pārvaldības elementi;
 - c) papildu prasības, ko kompetentās iestādes noteikušas, ievērojot 6. panta 3. punkta c) un d) apakšpunktu;
 - d) ūdens atkalizmantošanas ietekme uz vidi un cilvēku un dzīvnieku veselību, tostarp tādu vielu ietekme, par kurām rodas jaunas bažas.
3. Izvērtēšanā Komisija novērtē, vai ir iespējams:
 - a) paplašināt šīs regulas darbības jomu, iekļaujot tajā pārgūtu ūdeni, kas paredzēts turpmākiem konkrētiem izmantojumiem, tostarp atkalizmantošanai rūpnieciskiem nolūkiem;

b) paplašināt šīs regulas prasību piemērošanas jomu, tās attiecinot arī uz attīrītu notekūdeņu netiešu izmantošanu.

4. Pamatojoties uz izvērtējuma rezultātiem vai tad, ja to prasa jaunas tehniskās un zinātniskās atziņas, Komisija var izskatīt vajadzību pārskatīt I pielikuma 2. iedaļā izklāstītās minimālās prasības.

5. Vajadzības gadījumā Komisija iesniedz leģislatīvā akta priekšlikumu grozīt šo regulu.

13. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 5. panta 5. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2020. gada 25. jūnija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 5. panta 5. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 5. panta 5. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

14. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

Ja komiteja atzinumu nesniedz, Komisija īstenošanas akta projektu nepieņem, un tiek piemērota Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešā daļa.

15. pants

Sankcijas

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, ko piemēro par šīs regulas pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Paredzētās sankcijas ir efektīvas, samērīgas un atturošas. Dalībvalstis minētos noteikumus un pasākumus līdz 2024. gada 26. jūnijam dara zināmus Komisijai un paziņo tai par jebkādiem turpmākiem grozījumiem, kas tos ietekmē.

16. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2023. gada 26. jūnija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2020. gada 25. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
D. M. SASSOLI

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
A. METELKO-ZGOMIĆ

I PIELIKUMS

IZMANTOJUMI UN MINIMĀLĀS PRASĪBAS

1. iedaļa

Pārgūtā ūdens izmantojumi

Lauksaimnieciskā apūdeņošana

Lauksaimnieciskā apūdeņošana ir šādu kultūru apūdeņošana:

- svaigā veidā patērējami pārtikas kultūraugi, proti, kultūraugi, kas paredzēti cilvēka patēriņam svaigi vai nepārstrādāti,
- pārstrādātā veidā patērējami pārtikas kultūraugi, proti, kultūraugi, kas paredzēti cilvēka patēriņam apstrādāti (piem., termiski apstrādāti vai rūpnieciski pārstrādāti),
- nepārtikas kultūraugi, proti, kultūraugi, kas nav paredzēti cilvēka patēriņam (piem., ganības un lopbarības augi, šķiedraugi, dekoratīvi augi, sēklas kultūraugi, enerģētiskie kultūraugi un zālāji).

Neskarot citus attiecīgus Savienības tiesību aktus vides un veselības jomā, dalībvalstis pārgūtu ūdeni var izmantot turpmākiem nolūkiem, tādiem kā:

- rūpnieciska ūdens atkalizmantošana un
- ar komunālām vajadzībām un vidi saistītiem nolūkiem.

2. iedaļa

Minimālās prasības

Minimālās prasības attiecībā uz pārgūto ūdeni, kas paredzēts lauksaimnieciskai apūdeņošanai

Pārgūtā ūdens kvalitātes klases un katras klases ūdens pieļaujamie izmantojumi un apūdeņošanas metodes ir izklāstītas 1. tabulā. Ūdens kvalitātes minimālās prasības ir izklāstītas a) punktā, 2. tabulā. Pārgūtā ūdens monitoringa minimālais biežums un veikuma mērķrādītāji ir izklāstīti b) punktā, 3. tabulā (kārtējais monitorings) un 4. tabulā (validācijas monitorings).

Kultūraugus, kas pieder pie konkrētas kategorijas, apūdeņo ar pārgūto ūdeni no attiecīgās pārgūtā ūdens minimālās kvalitātes klases, kā noteikts 1. tabulā, ja vien netiek izmantotas attiecīgas papildu barjeras, kas minētas 5. panta 4. punkta c) apakšpunktā, kā rezultātā tiek izpildītas a) punkta 2. tabulā noteiktās kvalitātes prasības. Šādas papildu barjeras var būt balstītas uz indikatīvu sarakstu ar preventīviem pasākumiem, kas minēti II pielikuma 7. punktā vai jebkādos citos līdzvērtīgos valstu vai starptautiskos standartos, piemēram, standartā ISO 16075-2.

1. - tabula. Pārgūtā ūdens kvalitātes klases, pieļaujamie lauksaimnieciskie izmantojumi un apūdeņošanas metodes

Pārgūtā ūdens minimālā kvalitātes klase	Kultūraugu kategorija (*)	Apūdeņošanas metode
A	Visi svaigā veidā patērējami pārtikas kultūraugi, kuru ēdamā daļa ir tiešā saskarē ar pārgūto ūdeni, un svaigā veidā patērējami sakņaugi	Visas apūdeņošanas metodes
B	Svaigā veidā patērējami pārtikas kultūraugi, kuru ēdamā daļa atrodas virs zemes un nav tiešā saskarē ar pārgūto ūdeni, pārstrādājami pārtikas kultūraugi un nepārtikas kultūraugi, tostarp kultūraugi, ko izmanto, lai barotu piena vai gaļas lopus	Visas apūdeņošanas metodes
C	Svaigā veidā patērējami pārtikas kultūraugi, kuru ēdamā daļa atrodas virs zemes un nav tiešā saskarē ar pārgūto ūdeni, pārstrādājami pārtikas kultūraugi un nepārtikas kultūraugi, tostarp kultūraugi, ko izmanto, lai barotu piena vai gaļas lopus	Pilnveida apūdeņošana (**) vai cita apūdeņošanas metode, kura nenotiek tiešā saskarē ar kultūrauga ēdamo daļu

Pārgūtā ūdens minimālā kvalitātes klase	Kultūraugu kategorija (*)	Apūdeņošanas metode
D	Rūpnieciskie kultūraugi, enerģētiskie kultūraugi un sētie kultūraugi	Visas apūdeņošanas metodes (***)

(*) Ja viens un tas pats apūdeņotā kultūrauga veids ietilpst vairākās 1. tabulā minētajās kategorijās, piemēro visstingrākās kategorijas prasības.

(**) Pilienvēda apūdeņošana ir mikroapūdeņošanas sistēma, kur ūdeni augiem padod pilienu vai sīku tērcīšu veidā; ūdeni ļoti lēni (2–20 l/h) pilina uz augsnes vai tieši zem augsnes virskārtas pa maza diametra plastmasas caurulītēm, kam ir speciālas izlaides – pilinātāji.

(***) Gadījumā, kad tiek izmantotas apūdeņošanas metodes, kas imitē lietu, īpaša uzmanība būtu jāpievērš darba ņēmēju vai apkārtējo cilvēku veselības aizsardzībai. Šim nolūkam piemēro piemērotus profilaktiskus pasākumus.

a) Ūdens kvalitātes minimālās prasības

2. - tabula. Pārgūtā ūdens kvalitātes prasības lauksaimnieciskajai apūdeņošanai

Pārgūtā ūdens kvalitātes klase	Indikatīvā mērķtehnoloģija	Kvalitātes prasības				
		<i>E. coli</i> (skaitlis/100 ml)	BSP ₅ (mg/l)	KSD (mg/l)	Duļķainība (NTU)	Citas
A	Otrreizējā attīrīšana, filtrācija, dezinfekcija	≤ 10	≤ 10	≤ 10	≤ 5	<i>Legionella</i> spp.: < 1 000 kvv/l, ja pastāv aerosolizācijas risks zarnu nematodes (helmintu olas): ≤ 1 ola/l, ja ūdeni izmanto ganību vai lopbarības augu apūdeņošanai
B	Otrreizējā attīrīšana un dezinfekcija	≤ 100	Saskaņā ar Direktīvu 91/271/EEK (I pielikuma 1. tabula)	Saskaņā ar Direktīvu 91/271/EEK (I pielikuma 1. tabula)	—	
C	Otrreizējā attīrīšana un dezinfekcija	≤ 1 000			—	
D	Otrreizējā attīrīšana un dezinfekcija	≤ 10 000			—	

Pārgūto ūdeni uzskata par atbilstīgu 2. tabulā izklāstītajām prasībām, ja minētā pārgūtā ūdens mērījumi atbilst visiem šādiem kritērijiem:

- norādītās vērtības attiecībā uz *E. coli*, *Legionella* spp. un zarnu nematodēm nav pārsniegtas vismaz 90 % paraugu; neviena vērtība paraugos nepārsniedz maksimālo novirzes robežu – 1 logaritmisko vienību – no attiecībā uz *E. coli* un *Legionella* spp. norādītās vērtības un 100 % no attiecībā uz zarnu nematodēm norādītās vērtības,
- norādītās vērtības attiecībā uz A klases ūdens BSP, KSD un duļķainību nav pārsniegtas vismaz 90 % paraugu; neviena vērtība paraugos nepārsniedz maksimālo novirzes robežu – 100 % no norādītās vērtības.

b) Minimālās monitoringa prasības

Pārgūšanas iekārtu operatori veic kārtējo monitoringu, lai verificētu, ka pārgūtais ūdens atbilst a) punktā noteiktajām ūdens kvalitātes minimālajām prasībām. Kārtējo monitoringu iekļauj ūdens atkalizmantošanas sistēmas verifikācijas procedūrās.

Paraugus, ko paredzēts izmantot, lai verificētu atbilstību mikrobioloģiskajiem parametriem atbilstības punktā, ņem saskaņā ar EN ISO 19458 standartu vai jebkādiem citiem valstu vai starptautiskiem standartiem, kas nodrošina līdzvērtīgu kvalitāti.

3. - tabula. Lauksaimnieciskajai apūdeņošanai domātā pārgūtā ūdens kārtējā monitoringa minimālais biežums

	Minimum monitoring frequencies					
Pārgūtā ūdens kvalitātes klase	<i>E. coli</i>	BSP ₅	KSD	Duļķainība	<i>Legionella</i> spp.: (attiecīgos gadījumos)	Zarnu nematodes (attiecīgos gadījumos)
A	Vienreiz nedēļā	Vienreiz nedēļā	Vienreiz nedēļā	Nepārtraukti	Divreiz mēnesī	Divreiz mēnesī, vai kā noteicis pārgūšanas iekārtas operators atkarībā no olu skaita pārgūšanas iekārtā ienākošajos notekūdeņos
B	Vienreiz nedēļā	Saskaņā ar Direktīvu 91/271/EEK (I pielikuma D iedaļa)	Saskaņā ar Direktīvu 91/271/EEK (I pielikuma D iedaļa)	—		
C	Divreiz mēnesī			—		
D	Divreiz mēnesī			—		

Validācijas monitoringu veic pirms jaunas pārgūšanas iekārtas laišanas ekspluatācijā.

Pārgūšanas iekārtas, kas 2020. gada 25. jūnijā jau tiek ekspluatētas un atbilst pārgūtā ūdens kvalitātes prasībām, kuras izklāstītas a) punkta 2. tabulā, tiek atbrīvotas no minētā validācijas monitoringa pienākuma.

Tomēr validācijas monitoringu veic visos gadījumos, kad aprīkojums tiek modernizēts un kad tiek ieviests jauns aprīkojums vai procesi.

Validācijas monitoringu veic tai pārgūtā ūdens klasei, kam noteiktas visstingrākās prasības, – A klasei –, lai novērtētu, vai tiek izpildīti veikuma mērķrādītāji ($\log_{10}$ samazinājums). Validācijas monitorings ietver ar katru patogēnu grupu, proti, baktērijas, vīrusi un protozoji, saistīto indikatore mikroorganismu monitoringu. Izvēlētie indikatore mikroorganismi ir šādi: patogēniskām baktērijām – *E. coli*; patogēniskiem vīrusiem – F-specifiskie kolifāgi, somatiskie kolifāgi vai kolifāgi; protozoiem – *Clostridium perfringens* sporas vai sporveidotājas sulfātreducējošās baktērijas. Izvēlēto indikatore mikroorganismu validācijas monitoringa veikuma mērķrādītāji ($\log_{10}$ samazinājums) ir norādīti 4. tabulā, un tie ir jāsasniedz atbilstības punktā, ņemot vērā to neattīrīto notekūdeņu koncentrācijas, kuri ieplūst komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtā. Vismaz 90 % no validācijas paraugiem sasniedz vai pārsniedz veikuma mērķrādītājus.

Ja bioloģiskais indikators neattīrītos notekūdeņos nav pietiekamā daudzumā, lai sasniegtu $\log_{10}$ samazinājumu, šāda bioloģiskā indikatora neesamība pārgūtājā ūdenī nozīmē to, ka ir ievērotas validācijas prasības. Atbilstību veikuma mērķrādītājam var noteikt, veicot analītisku kontroli, saskaitot veikumu, kas piešķirts individuāliem attīrīšanas posmiem, balstoties uz zinātniskiem pierādījumiem attiecībā uz vispāratzītiem standartprocesiem, piemēram, publicētie testēšanas pārskatu dati vai konkrētu gadījumu analīze, vai balstoties uz laboratorijas testiem kontrolētos apstākļos inovatīvas attīrīšanas nolūkā.

4. - tabula. Lauksaimnieciskajai apūdeņošanai domātā pārgūtā ūdens validācijas monitorings

Pārgūtā ūdens kvalitātes klase	Indikatore mikroorganismi (*)	Attīrīšanas ķēdes veikuma mērķrādītāji ($\log_{10}$ samazinājums)
A	<i>E. coli</i>	$\geq 5,0$
	Visi kolifāgi/F-specifiskie kolifāgi/somatiskie kolifāgi/kolifāgi (**)	$\geq 6,0$
	<i>Clostridium perfringens</i> sporas/sporveidotājas sulfātreducējošās baktērijas (***)	$\geq 4,0$ (<i>Clostridium perfringens</i> sporu gadījumā) $\geq 5,0$ (sporveidotāju sulfātreducējošo baktēriju gadījumā)

(*) Validācijas monitoringā šo indikatore mikroorganismu vietā var izmantot arī references patogēnus *Campylobacter*, *Rotavirus* un *Cryptosporidium*. Tādā gadījumā piemēro šādus $\log_{10}$ samazinājuma veikuma mērķrādītājus: *Campylobacter* ($\geq 5,0$), *Rotavirus* ($\geq 6,0$) un *Cryptosporidium* ($\geq 5,0$).

(**) Par vispiemērotāko vīrusindikatoru ir izraudzīts: visi kolifāgi. Tomēr, ja visu kolifāgu analīze nav iespējama, analizē vismaz vienu no tiem (F-specifiskie vai somatiskie kolifāgi).

(***) Par vispiemērotāko protozoju indikatoru ir izraudzīts *Clostridium perfringens* sporas. Tomēr, ja *Clostridium perfringens* sporu koncentrācija nav tāda, lai būtu iespējams validēt vajadzīgo $\log_{10}$ samazinājumu, kā alternatīvu var izmantot sporveidotājas sulfātreducējošās baktērijas.

Monitoringā izmantojamās analīzes metodes tiek validētas un dokumentētas saskaņā ar EN ISO/IEC-17025 vai citiem valstu vai starptautiskiem standartiem, kas nodrošina līdzvērtīgu kvalitāti.

II PIELIKUMS

A. Galvenie riska pārvaldības elementi

Riska pārvaldība ietver risku proaktīvu identificēšanu un pārvaldību, lai nodrošinātu, ka pārgūtais ūdens tiek izmantots un pārvaldīts droši un ka nepastāv risks videi vai cilvēku vai dzīvnieku veselībai. Šajā nolūkā izstrādā ūdens atkalizmantošanas riska pārvaldības plānu, pamatojoties uz šādām elementiem:

1. Visas ūdens atkalizmantošanas sistēmas apraksts, no notekūdeņu ieplūšanas komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtā līdz izmantošanas punktam, tostarp norādot notekūdeņu avotus, attīrīšanas posmus un pārgūšanas iekārtā izmantotās tehnoloģijas, piegādes, sadales un uzkrāšanas infrastruktūru, paredzēto izmantojumu, izmantošanas vietu un laikposmu (piemēram, pagaidu vai *ad hoc* izmantojums), apūdeņošanas metodi, kultūraugu veidu, citus ūdens avotus, ja ir paredzēts izmantot kombināciju, un piegādājamo pārgūtā ūdens tilpumu.
2. Visu to pušu identificēšana, kas ir iesaistītas ūdens atkalizmantošanas sistēmā, un skaidrs to lomas un pienākumu apraksts.
3. Potenciālo apdraudējumu identificēšana, jo īpaši piesārņotāju un patogēnu klātbūtnes, un bīstamu notikumu, tādu kā attīrīšanas traucējumi vai nejaušas noplūdes, vai kontaminācija ūdens atkalizmantošanas sistēmā, potenciāla identificēšana.
4. Tādu vides un iedzīvotāju grupu, kuras ir apdraudētas, kā arī iedarbības ceļu saistībā ar identificētajiem iespējamajiem apdraudējumiem, identificēšana, ņemot vērā gan specifiskus vides faktorus (piemēram, vietējā hidroģeoloģija, topoloģija, augsnes tips un ekoloģija), gan ar kultūraugu veidu un lauksaimniecisko praksi, un apūdeņošanas praksi saistītos faktorus. Ūdens pārguves operāciju iespējamo neatgriezenisko vai ilgtermiņa negatīvo seku uz vidi un veselību apsvēršana un pamatošana ar zinātniskiem pierādījumiem.
5. Vidi un cilvēku un dzīvnieku veselību apdraudošo risku novērtējums, ņemot vērā identificēto potenciālo apdraudējumu raksturu, paredzēto izmantojumu ilgumu, identificētās vides un iedzīvotāju grupas, ko apdraud eksponētība minētajiem apdraudējumiem, un apdraudējumu iespējamās ietekmes smagumu, ievērojot piesardzības principu, kā arī visus attiecīgos Savienības un valstu tiesību aktus, norāžu dokumentus un minimālās prasības, kas saistītas ar pārtikas un barības nekaitīgumu un darba ņēmēju drošību. Riska novērtējumu varētu pamatot uz pieejamo zinātnisko pētījumu un datu izskatīšanu.

Riska novērtējums sastāv no šādiem elementiem:

a) vidi apdraudošo risku novērtējums, tostarp visi šādi elementi:

- i) apdraudējumu rakstura konstatācija, tostarp attiecīgā gadījumā prognozētais bezietekmes līmenis;
- ii) eksponētības potenciālā diapazona novērtējums;
- iii) risku raksturojums;

b) cilvēku un dzīvnieku veselību apdraudošo risku novērtējums, tostarp visi šādi elementi:

- i) apdraudējumu rakstura konstatācija, tostarp attiecīgā gadījumā devas-atbildes reakcijas sakarība;
- ii) devas vai eksponētības potenciālā diapazona novērtējums;
- iii) risku raksturojums.

Riska novērtējumu var veikt, izmantojot kvalitatīvu vai puskvantitatīvu riska novērtējumu. Kvantitatīvu riska novērtējumu izmanto gadījumos, kad ir pietiekami daudz datu, vai projektos, kuros ir iespējams augsts risks videi vai sabiedrības veselībai.

Riska novērtējumā ņem vērā vismaz šādas prasības un pienākumus:

- a) prasība samazināt un novērst ūdens piesārņojumu ar nitrātiem saskaņā ar Direktīvu 91/676/EEK;
- b) pienākums nodrošināt, ka aizsargājamās dzeramā ūdens iegūšanas teritorijas atbilst Direktīvas 98/83/EK prasībām;
- c) prasība izpildīt Direktīvā 2000/60/EK izklāstītos vides aizsardzības mērķus;

- d) prasība novērst pazemes ūdeņu piesārņojumu saskaņā ar Direktīvu 2006/118/EK;
- e) prasība izpildīt Direktīvā 2008/105/EK noteiktos vides kvalitātes standartus prioritārajām vielām un dažiem citiem piesārņotājiem;
- f) prasība izpildīt vides kvalitātes standartus, kas attiecībā uz nacionālā līmenī nozīmīgiem piesārņotājiem, proti, upju baseiniem specifiskiem piesārņotājiem, noteikti Direktīvā 2000/60/EK;
- g) prasība izpildīt Direktīvā 2006/7/EK noteiktos peldvietu ūdens kvalitātes standartus;
- h) prasības par vides, īpaši augsnes, aizsardzību gadījumos, kad lauksaimniecībā tiek izmantotas notekūdeņu dūņas, saskaņā ar Direktīvu 86/278/EEK;
- i) pārtikas produktu higiēnas prasības, kas noteiktas Regulā (EK) Nr. 852/2004, un norādes, kas sniegtas Komisijas paziņojumā par vadlīnijām par mikrobioloģisko risku novēršanu svaigu augļu un dārzeņu primārajā ražošanā, ievērojot labu higiēnu;
- j) barības higiēnas prasības, kas noteiktas Regulā (EK) Nr. 183/2005;
- k) prasība izpildīt attiecīgos mikrobioloģiskos kritērijus, kas noteikti Regulā (EK) Nr. 2073/2005;
- l) prasības attiecībā uz konkrētu piesārņotāju maksimāli pieļaujamo koncentrāciju pārtikas produktos, kas noteiktas Regulā (EK) Nr. 1881/2006;
- m) prasības attiecībā uz maksimāli pieļaujamajiem pesticīdu atlieku līmeņiem pārtikā un barībā, kas noteiktas Regulā (EK) Nr. 396/2005;
- n) dzīvnieku veselības prasības, kas izklāstītas Regulās (EK) Nr. 1069/2009 un (ES) Nr. 142/2011.

B. Nosacījumi attiecībā uz papildu prasībām

6. Apsvērt ūdens kvalitātes un monitoringa prasības, kas papildina I pielikuma 2. iedaļā noteiktās prasības vai ir stingrākas par tām, vai abas, ja tas ir vajadzīgi un lietderīgi, lai nodrošinātu vides, kā arī cilvēku un dzīvnieku veselības pienācīgu aizsardzību, jo īpaši, ja ir skaidri zinātniski pierādījumi, ka risks rodas no pārgūtā ūdens, nevis no citiem avotiem.

Atkarībā no 5. punktā minētā riska novērtējuma iznākuma šādas papildu prasības var jo īpaši attiekties uz:

- a) smagajiem metāliem;
- b) pesticīdiem;
- c) dezinfekcijas blakusproduktiem;
- d) zālēm;
- e) citām vielām, par kurām rodas jaunas bažas, tostarp mikropiesārņotājiem un mikroplastmasu;
- f) rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem.

C. Preventīvi pasākumi

7. Identificēt preventīvos pasākumus, kas jau ir ieviesti vai būtu īstenojami risku ierobežošanai, lai visus identificētos riskus varētu pienācīgi pārvaldīt. Īpašu uzmanību pievērš ūdenstilpēm, ko izmanto dzeramā ūdens ieguvei, un attiecīgām aizsargjoslām.

Šādi preventīvie pasākumi var būt:

- a) piekļuves kontrole;
- b) papildu dezinfekcija vai piesārņotāja aizvākšanas pasākumi;
- c) specifiska apūdeņošanas tehnoloģija, kas mazina aerosolu veidošanās risku (piem., pilienvaida apūdeņošana);
- d) īpašas prasības attiecībā uz apūdeņošanu ar smidzinātāju (piemēram, maksimālais vēja ātrums, attālums starp smidzinātājiem un jutīgajām zonām);

- e) īpašas prasības attiecībā uz lauksaimniecības laukiem (piemēram, nogāzes slīpums, ūdens piesātinājums uz lauka, kā arī karsta tipa platības);
 - f) atbalsts patogēnu iznīkšanai pirms ražas novākšanas;
 - g) minimālā drošības attāluma noteikšana (piemēram, no virszemes ūdeņiem, ietverot avotus lauksaimniecības dzīvniekiem, vai tādām darbībām kā akvakultūra, zivju audzēšana, gliemju, vēzveidīgo un adatādaļu akvakultūra, peldēšana un citas ūdens aktivitātes);
 - h) zīmes apūdeņošanas vietās, kurās norādīts, ka tiek izmantots pārgūts ūdens un ka tas nav piemērots dzeršanai.
1. tabulā ir norādīti potenciāli attiecīgie specifiskie preventīvie pasākumi.

1. tabula. Specifiskie preventīvie pasākumi

Pārgūtā ūdens kvalitātes klase	Specifiskie preventīvie pasākumi
A	— Cūkas nedrīkst nonākt saskarē ar lopbarību, kas audzēta, apūdeņojot ar pārgūtu ūdeni, izņemot gadījumus, kad ir pietiekami dati, kas liecina, ka konkrētajā gadījumā riskus iespējams pārvaldīt.
B	— Aizliegts ievākt laistīšanā saslavinātu vai zemē nokritušu ražu. — Piena govīs laktācijas periodā nelaiž ganībās, kamēr ganības nav nožuvas. — Pirms iepakošanas barība ir jāizžāvē vai jāieskābē. — Cūkas nedrīkst nonākt saskarē ar lopbarību, kas audzēta, apūdeņojot ar pārgūtu ūdeni, izņemot gadījumus, kad ir pietiekami dati, kas liecina, ka konkrētajā gadījumā riskus iespējams pārvaldīt.
C	— Aizliegts ievākt laistīšanā saslavinātu vai zemē nokritušu ražu. — Ganību dzīvniekus nelaiž ganībās piecas dienas pēc pēdējās apūdeņošanas. — Pirms iepakošanas barība ir jāizžāvē vai jāieskābē. — Cūkas nedrīkst nonākt saskarē ar lopbarību, kas audzēta, apūdeņojot ar pārgūtu ūdeni, izņemot gadījumus, kad ir pietiekami dati, kas liecina, ka konkrētajā gadījumā riskus iespējams pārvaldīt.
D	— Aizliegts ievākt laistīšanā saslavinātu vai zemē nokritušu ražu.

8. Pienācīgas kvalitātes kontroles sistēmas un procedūras, tostarp pārgūtā ūdens monitorings attiecībā uz attiecīgajiem parametriem, un pienācīgas iekārtu apkopes programmas.
Pārgūšanas iekārtas operatoram ieteicams izveidot un uzturēt kvalitātes vadības sistēmu, kas sertificēta atbilstoši ISO 9001 vai līdzvērtīgam standartam.
9. Vides monitoringa sistēmas, kuru mērķis ir nodrošināt, ka tiek saņemta monitoringā gūtā informācija un ka visi procesi un procedūras tiek pienācīgi validēti un dokumentēti.
10. Pienācīgas sistēmas, ar ko pārvaldīt incidentus un ārkārtas situācijas, tostarp kārtība, kā visas attiecīgās puses pienācīgi informēt par šādu notikumu, un plāna reaģēšanai uz ārkārtas situācijām regulāra atjaunināšana.
Dalībvalstis pašreizējās starptautiskās norādes vai standartus, piemēram, ISO 20426:2018 pamatnostādnes veselības riska novērtēšanai un pārvaldībai attiecībā uz nedzeramā ūdens atkalizmantošanu, ISO 16075:2015 pamatnostādnes attīrītu notekūdeņu izmantošanai apūdeņošanas projektos vai citus līdzvērtīgus standartus, kas pieņemti starptautiskā līmenī, vai PVO pamatnostādnes varētu izmantot kā instrumentus sistemātiskai apdraudējumu identificēšanai, risku izvērtēšanai un pārvaldībai, pamatojoties uz visai ķēdei (no komunālo notekūdeņu attīrīšanas atkalizmantošanai līdz sadalei un izmantošanai lauksaimnieciskajai apūdeņošanai un seku kontrolei) piemērotu prioritātes pieeju un konkrētajai vietai raksturīgu riska novērtējumu.
11. Nodrošināt, ka starp dažādajiem ķēdes dalībniekiem ir izveidoti koordinācijas mehānismi, lai garantētu pārgūta ūdens drošu sagatavošanu un izmantošanu.